

PROTOKOLL

2020-01-20

BEREDNINGS- OCH DAGVATTENGRUPPEN FÖR
HÖJE Å VATTENRÅD

Tid & datum: kl 13:30, måndagen den 20 januari 2020

Plats: Kristallen, Gnejsen, Lund

Bilagor: 3.1: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Aktuella åtgärder
3.2: Hydrologisk utredning Vallkärrabäcken: Slutversion
4.1: Åtgärdslista
6.2: Ålgräsundersökning i Lommabukten 2019
6.4: Makrofyter i Häckebergasjön
7.1: Årsredovisning: Utkast
7.2: Delegationsordning: Utkast
7.3: Mall för upphandling totalentreprenad: Utkast
7.5: Uppdrag till konsult och kansli

Närvarande:	Anna Helgesson	Lunds kommun
	Helena Björn	Lomma kommun
	Susanne Johansson	VA SYD
	Olivia Wejfalk	Staffanstorps kommun
	Therese Grönwall	Staffanstorps kommun
	Alexander Nordström	Svedala kommun
	Karl Asp	Höje å vattenråd
	Christian Alsterberg	Höje å vattenråd
	Johan Krook	Ekologigruppen

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2019-12-08

Dagordningen

BG/DG beslutar:

- att välja Olivia Wejfalk till justeringsperson,
- att lägga protokollet till handlingarna, samt
- att godkänna dagordningen med föreslagen justering

2. Anmälningar

Åtgärdsprogram

2019-11-22 Yttrande från Sege å VR gällande Köp av ekosystemtjänster
2019-11-21 Beställning av entreprenad för anläggning av damm på L Bjällerup 6:1 mfl
2019-11-21 Beställning av entreprenad för täckdikning av fält för uppläggningsmassor L Bjällerup 6:1
2019-11-28 Ansökan om LOVA-bidrag för Fortsatt uppföljning av filterbäddar Råbytorp
2019-11-28 Ansökan om LOVA-bidrag för Vattendialog Råbydiket
2019-11-28 Komplettering av ansökan om LOVA-bidrag för Vattendialog Råbydiket
2019-11-29 Ansökan om LOVA-bidrag för Uppsökande och uppföljande åtgärder
2019-12-06 HaV avstår att yttra sig gällande Köp av ekosystemtjänster
2019-12-09 Naturvårdsverkets yttrande gällande Köp av ekosystemtjänster
2019-12-10 Beslut om slutligt LOVA-stöd till "Reduktionsfiske i Häckeberga"
2019-12-11 LRF Skånes yttrande gällande Köp av ekosystemtjänster
2019-12-12 Region Skånes yttrande gällande Köp av ekosystemtjänster
2019-12-13 Centrum för miljö- och klimatforskning vid Lunds universitet yttrande gällande Köp av ekosystemtjänster
2019-12-13 Vattenmyndigheternas yttrande gällande Köp av ekosystemtjänster
2019-12-13 Sveriges jordägarars yttrande gällande Köp av ekosystemtjänster
2019-12-18 Kvittens från ansökan om slututbetalning av Landsbygdsprogramsstöd för entreprenad vid Vallkärratorn och Stångby vångar

Dagvattengruppen

Recipientkontroll

2019-12-10 Ålgräsundersökning 2019
2019-12-12 Rapport från makrofytynventering i Häckebergasjön

Vattenförvaltning/övrigt

2019-08-29 Fullmakt för Karl Asp i Jordbruksverkets E-tjänster
2019-11-26 Fullmakt för Christian Alsterberg i Jordbruksverkets E-tjänster
2019-12-17 Miljödepartement överlämnar vattenrådets skrivelse till: Utredning om översyn av strandskyddet

BG/DG beslutar:

- att lägga anmälningarna till handlingarna

3. Åtgärdsprogram

3.1 Höje å åtgärdsprogram etapp 2

Bilaga 3.1

Ekologigruppen lämnar lägesrapport för arbetet med etapp 2 av åtgärdsprogrammet.

Lilla Bjällerup

Entreprenaden är upphandlad och anläggning planeras i augusti/september.

Flackarp

Ekologigruppen ska beställa en geoteknisk undersökning som ska visa på grundvattenförhållanden. Ett grundvattenrör kommer att monteras. Planerar grunda våtmarker som är främst grund- eller regnvattenförsedda för biologisk mångfald. Lunds kommun äger marken som ligger i Lomma kommun.

Bränneröd

Arbetsutskottet har beslutat att godkänna markersättningen. Rebecka har träffat markägaren som argumenterade för att åkermarken skulle gå att nyttja och ge skörd som övrig klass 6 jord om man dränerade om åkermarken och vill således få ersättning för klass 6 åkermark men med en viss nedräkning för kostnaden att dränera om åkermarken. Kostnaden för att dränera är ca 30 000 kr/ha. Om markersättningen räknas utifrån detta så blir den 134 000 kr/ha och totalt ca 410 000 kr (exakt totalbelopp beräknas först när anläggningen är färdigställd). Miljönyttan överstiger kostnaden för anläggningen.

Tullboden

En ny intresseanmälan har inkommit uppströms Häckeberga i Skurups kommun. Besök ska göras av Johan. Lokalen har minst 70 ha avrinningsområde och ca 80% åkermark. Biologisk mångfald och näringsretention kan bli syftet med dammen på ca 3000m².

Gullåkra mosse

Ekologigruppen har haft möte och förankrat planerna med Emilie Wieslander som är teknisk chef i Staffanstorp som meddelade att dammprojektet kan gå vidare.

Tvåstegsdike Bjällerup

Det är fortfarande oklart om terrasser kan lyftas in i dikningsföretag och vem är ansvarig för skötsel. Ekologigruppen försöker få det så att dikningsföretag tar på sig underhåll och eventuellt fördyrad skötsel hanteras genom att ändra kostnadsfördelningslängden. Det är inte säkert att terrasserna kan ingå i dikningsföretaget då dessa inte uppfyller dikningsföretagets syfte. Det är därav ovisst hur utfallet med omprövning och tillståndsprocessen kommer bli. Markägarna måste vara villiga att ta ansvar för skötseln av terrasserna om dessa inte kan ingå i dikningsföretaget. Den 29 januari hålls ett möte med Lunds stift prästlönetillgångar och Domkyrkan.

Fiskevård Trolleberg

Nya besked gällande finansiering och vi får 120 tkr från LST. Arbete med anbudsunderlag har påbörjats.

Idé rekreation Trolleberg

Det finns planer på att ta in vatten uppströms och/eller nedströms bron och anlägga en tröskel för att få en översvämningsszon söder om ån nedströms vägen. Ekologigruppen ska träffa markägare den 23 januari. Helena påpekar att projektet ska läggas som en fördröjningsåtgärd.

Rekreation disponentvillan Tegelbruket

Ekologigruppen träffar markägare och skissar på rekreationsstråk nära en framtida tågstation. Helena meddelar att stråket lagts in i Lommas ÖP.

Stängsling Genarp

Stängsel i Genarp är nu upphandlat. Tre tillfrågades och 38 000kr var billigaste anbudet. En beställning kommer att göras.

Flödesreglering i befintliga dammar

Vi har blivit beviljade LONA medel för ett projekt som handlar om flödesreglering i 10 befintliga dammar. Dels ska vi undersöka hur flödesregleringen fungerar i någon damm som anlagts med syftet att kunna fördröja vatten men även dammar som inte har anlagts med det syftet. Vidare ska vi även försöka förbättra flödesregleringen i befintliga dammar genom att ändra utlopp och eventuellt inlopp. Helena Björn påpekar igen att vi ska titta på Östra dammen.

BG/DG beslutar:

- att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.2 Hydrologisk utredning Vallkärrabäcken

Bilaga 3.2

VA SYD har granskat färdigt och har inga synpunkter.

BG/DG beslutar:

- att godkänna rapporten som skickas vidare till styrelsen för information, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.3 WEREC-damm som aldrig anlagts

Vid Bjällerup skulle en damm och ett fosforfilter ha anlagts inom WERECS uppdrag. Filtret är anlagt med dammen har inte blivit anlagd. 2017 handlades entreprenör upp för att gräva dammen men det verkar inte ha skrivits någon beställning på jobbet. Utredning pågår om upphandling måste göras om. Kostnad har inte tagits fram.

BG/DG beslutar:

- att lägga övrig information till handlingarna

3.4 Reparation och underhåll

Ekologigruppen lämnar lägesrapport. Besiktningarna av de 30 dammarna sker under våren. Helena undrar om östra dammarna har besökts.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

3.5 Avtal befintliga dammar

Diskussion om hantering av avtal som närmar sig slutet. Helena påpekar att Svinarpsvåtmarks avtal inte bör förlängas då den vuxit igen för mycket. En riskanalys/diskussionsunderlag önskas för att kunna bedöma om avtal ska förlängas

eller ej. Viktigt hur markägare ser på vattenrådet om vi väljer att inte förlänga. Viktigt att vattenrådet fortsätter att ta ansvar för underhåll. En jurist bör titta på det och ekologigruppen tar med sig det. Johan tar fram underlag vad som BG ska ta ställning till som skickas per mail.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

3.6

Förnyat samarbetsavtal

Karl Asp informerar om att handlingarna om förnyat samarbetsavtal har skickats ut den 11 december. Svedala har svarat och kansliet kommer att informera för tjänstepersoner den 6 februari. Lund kommer att ta upp det på tekniska nämndens ledningsgrupp först och sedan troligen KSAU. Staffanstorp bjuder in kansliet till beredningen för natur och miljöfrågor. Tidsplanen följs tillfredställande. Susanne undrar hur VA SYDs roll ser ut framöver och planen är att den ska vara det samma. För Kävlingeåns räkning har en presentation gjorts för KSAU i Sjöbo.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4. Dagvattengruppen

4.1

Dagvattengruppens åtgärdslista

Bilaga 4.1

Trollebergs svämplan bör läggas till i åtgärdslistan. Bubbelbarriär har lagts till på listan. Diskussion om dagvattenåtgärder och vilka medel som behövs. Diskutera på nästa BG/DG vilken budget som behövs och vilka medel som förbrukats. Helena önskade att få fram dagvattendelens utgifter.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4.2

Åldöd i Rinnebäck

Miljöinspektör Johan Blom berättar att den 2 oktober fick miljöförvaltningen knapphändig information från Kraftringen om att fjärrvärmevatten ska släppas till dagvattennätet då huvudmatarledningens ventiler på fjärrvärmenätet skulle bytas. Den 3 oktober släpptes 770 m³ fjärrvärmevatten och då det inte regnat på länge fanns nästan inget annat flöde i DVsystem och bäcken. Fjärrvärmevattnet var ca 55 grader varmt, pH 9,3 och innehöll ofarlig färg, natriumhydroxid och en syrehämmare. Vattnet var ca 40 grad vid Rinnebäcksravinen ca 2,2 km nedströms utsläppspunkten.

Samma dag fick miljöförvaltning samtal om grönt vatten och döda ålar i Rinnebäcksravinen. 60 döda ålar hittades och prov skickades till SVA för obduktion som visade att ålar var i god kondition. Dödsorsak antas vara främst det varma

vattnet, men även högt pH kan ha skadat dem. Krafringen åtalsanmälades och en dialog med Krafringen och VA SYD påbörjades.

Krafringen kommer att ha bättre rutiner framöver och samråd kommer att hållas innan varje större utsläpp. Krafringen kommer inom kort att testa en ny teknik med en "bypass" där de pumpar vatten förbi det område där de utför underhåll. Helena påpekar att ål är en fridlyst art och att miljöförvaltningen bör ta kontakt med HaV. Susanna återkopplar med hur det går framöver.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4.3 Nivåmätare vid E6 och Dynnbäck

Information om att Jacob Levallius ännu inte svarat på om det är möjligt att lägga upp nivåmätningar på VattenAtlas.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4.4 Laget runt

Lomma jobbar mycket med plast och främst microplast framöver. Vattenkvalitet vid utsläpp är i fokus.

Lund rekryterar en ny vattensamordnare och intervjuer pågår.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5. Vattenförvaltning

5.1 En utvecklad vattenförvaltning

Karl Asp informerar om betänkande av vattenförvaltningsutredningen. Förslagen på förändringar gäller främst att ansvar och mandat ska hänga ihop i vattenförvaltningsarbetet. Utredningen föreslår att mer fokus ska läggas på avrinningsområdesnivå. Arbetet i formen vattenråd förordas och en finansiell förstärkning genom mer bidrag till kommuner och LST efterfrågas. LST föreslås få ett mer uttalat samordningsansvar. Utredningen föreslår fokus och pengar till främst fysiskt åtgärdsarbete.

Utvecklingsarbete anses vara viktigt och effekterna av ett förändrat klimat kommer att medföra behov av ytterligare, och förmodligen andra, åtgärder än de som vi känner till och använder oss av i dag. Kompetens och tillräcklig finansiering är essentiellt i detta arbete.

Utredningen föreslår att de fem vattendistrikten läggs ned och ersätts av tio avrinningsdistrikt som HaV och SGU har ansvar för.

Miljöbalken föreslås blir starkare formulerad på området med skrivelser om att yt- och grundvatten ska förvaltas i syfte att skydda och förbättra de akvatiska resurserna, långsiktigt skydd av tillgängliga vattenresurser och mildra effekterna av översvämning och torka.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6. Recipientkontroll

6.1

Öresunds vattenvårdsförbund

Christian Alsterberg informerar om möte med vattenrådets ordförande och Öresunds vattenvårdsförbund. En avsiktsförklaring har skickats till Övf för båda vattenrådets räkning med villkor för att bli medlemmar: att ålgräsundersökningar ska vara av samma omfattning och kvalitet som vattenråden beställt tidigare år. Övf ska då beställa undersökningarna för 2021 och Höje å och Kävlingeån ska betala en dubbel medlemsavgift (ca 56 000kr). De efterföljande åren utgår man ifrån att fler medlemmar finns med i Övf och att medlemsavgiften då skall vara den ursprungliga (ca 28 000kr). Övf styrelse har möte den 21 jan där frågan behandlas.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6.2

Ålgräsundersökning i Öresund

Bilaga 6.2

Christian redovisar resultaten från undersökningen av ålgräs i Lommabukten 2019 som visar att i den norra/södra delen av Lommabukten, utanför Kävlingeå/Höje å, förekom stora bestånd av ålgräs och även av nate och nating. Ålgräs förekom mellan ca 0,6 m och ut till 8,9 m, vilket är i paritet med tidigare undersökningar 2012-2018. Med ett medeldjup för djuputbredningen på 7 m ger detta statusen "God" hela undersökningsområdet. År 2018 fanns där en liten tendens till vikande populationer, men 2019 innebar dock en ökning i tätheterna igen.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6.3

Förhöjda fosforhalter i Höje å

Johan Krook informerar om förhöjda fosforhalter 2016 och 2017, men inte åren efter. Extra prover har tagits, men då inget ovanligt observerades vid ordinarie provtagning så de inte analyserats. I årsrapporten kommer flödesviktade halter att redovisas.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6.4

Makrofyter i Häckebergasjön

Bilaga 6.4

Johan Krook informerar om makrofytinventering som utfördes i Häckebergasjön, vilket är krav från LST på grund av reduktionsfiske. 9 transekter med insamling av

makrofyter gjordes i sjön och summeringen visar att inga tydliga trender observeras. Det är fortfarande grumligt i sjön. Enligt erfarenheter från Ringsjön tar det några år innan reduktionsfiske ger effekt på makrofyter.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7. Administration/övrigt

7.1

Årsredovisning 2019

Bilaga 7.1

Karl Asp informerade om förslag till årsredovisning, verksamhetsberättelse och bokslut för 2019. Preliminära siffror för de olika verksamheterna redovisades. Beträffande åtgärdsprogrammet kan det konstateras av det fortfarande genomförs för få entreprenader, kostnaderna för entreprenad och projektering är under budget. Gällande recipientkontroll så har en felregistrering gjorts 2018 där en kostnad lades på åtgärdsprogram som skulle legat på recipientkontroll. Det upptäcktes för sent och denna kostnad för recipientkontroll belastar då 2019 istället för 2018. Gällande verksamhetsberättelsen så önskar Helena en siffra på hur mycket fördröjningskapacitet vi skapat. Synpunkter på årsredovisningen lämnas senast den 30 januari.

BG/DG beslutar:

- att lägga information till handlingarna

7.2

Delegationsordning

Bilaga 7.2

Information om att delegationsordningen ses över. Det har tidigare bl.a. saknats formuleringar om vem som har delegation på markersättningar under 500 000kr.

BG/DG beslutar:

- att lägga information till handlingarna

7.3

Ny mall för upphandling

Bilaga 7.3

Karl Asp informerade om planen att gå över från utförandeentreprenad till totalentreprenad där entreprenören tar ett större ansvar och risken för viss ÄTA bör minska, men möjligen högre anbud i gengäld. En ny mall för administrativa föreskrifter har skapats utifrån de mallar som skickats in från respektive kommun. Upphandlingsenheten i Lund kommer att granska den bifogade versionen i början av februari.

BG/DG beslutar:

- att testa och utvärdera totalentreprenad med ny mall, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.4 Tema årsstämma
Förslag att ha tema grundvatten vid årets årsstämma.

BG/DG beslutar:

- att godkänna tema grundvatten vid årsstämma
- att uppdra åt kansliet att ta fram ett program, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.5 Uppdrag till konsult och kansli
Inget nytt finns att rapportera.

Bilaga 7.5

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.6 Forskningsprojekt kopplade till vattenråden
Christian Alsterberg berättar om ett forskningsprojekt gällande biologisk mångfald och främst pollinerare vid våtmarker. Ett ytterligare projekt planeras gällande om våtmarker kan ta hand om organiskt kol.

BG/DG beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.7 Övrigt
Karl Asp informerar om att förbudet att sprida massor som rensats ur en damm utanför Gårdstånga har upphävts av LST, vilket gör att nya dammar framöver kan rensas.

BG/DG beslutar:

- att lägga övrig information till handlingarna

7.8 Sammanträdestider 2020

Styrelsen		
09:00 i Lund (om inte annat anges)	2020-02-11	Diamanten
	2020-05-05	Diamanten
	2020-05-26	Årsstämma
	2020-09-15	Diamanten
	2020-11-17	Diamanten
Arbetsutskottet		
09:00 i Lund	2020-01-28	Gnejsen
	2020-04-28	Gnejsen
	2020-09-01	Antraciten
	2020-11-03	Antraciten
Berednings/dagvattengrupp		
08:30 på tisdagar i Lund		
13:30 på måndagar i Lund	2020-03-24	Gnejsen

	2020-06-08	Gnejsen
	2020-08-25	Antraciten
	2020-10-05	Antraciten
	2020-12-08	Antraciten

BG/DG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

7.9

Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/DG godkänna publiceringen.

BG/DG beslutar:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

**Justera för
HÖJE Å VATTENRÅD**

Karl Asp
Samordnare

Olivia Wejfalk
Staffanstorps kommun